

Na temelju članka 19. stavak (1) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 236. sjednici, održanoj 17.09.2020. godine, donosi

UREDBU

O PROCJENI UTJECAJA PROPISA

Članak 1. (Predmet)

Ovom uredbom uređuje se način i postupak provedbe procjene utjecaja propisa (isključivo prednacrti i nacrti zakona) po kojima postupaju federalni organi uprave i federalne upravne organizacije (u daljem tekstu: obrađivač) u postupku izrade prednacrti, odnosno nacrti zakona (u daljem tekstu: zakoni), koje predlaže Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije), kao i mjerodavnost Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije (u daljem tekstu: Ured) i nadzor nad provedbom iste.

Članak 2. (Značenje pojedinih termina)

Glede ove uredbe, termini koji se u njoj koriste imaju sljedeće značenje:

- a) **Procjena utjecaja propisa** predstavlja proces koji obuhvata niz logičkih koraka kojima se analizira potreba za donošenjem novoga zakona, odnosno izmjena i dopuna postojećeg zakona na temelju dokaza i prikupljenih relevantnih podataka koji će poslužiti kao smjernice za odabir najboljeg rješenja za donošenje zakona ili za poduzimanje nenormativnih aktivnosti i mjera.
- b) **Obrađivač** je nositelj izrade zakona.
- c) **Prioriteti Vlade Federacije** su sve politike, mjere, inicijative i aktivnosti kojim se ostvaruju pojedini strateški ciljevi iz Programa rada Vlade Federacije.
- d) **Zainteresirana javnost** su: građani, organizacije civilnog društva (sindikati, udruge poslodavaca, neformalne građanske skupine ili inicijative, udruge, fondacije, privatne ustanove), predstavnici akademske zajednice, komore i druge pravne ili fizičke osobe na koje mogu utjecati zakoni koji se donose, odnosno koje će biti uključene u njihovu provedbu.
- e) **Analiza troškova i koristi** je procjena mogućnosti primjene zakona s obzirom na troškove i koristi koji nastaju njihovom provedbom.
- f) **Opcije** su mogućnosti definirane kao rješenje problema koji je predmet procjene utjecaja i to kao:

- normativno rješenje, koje podrazumijeva opciju kojom se predlaže da se definirani problem riješi donošenjem novoga ili izmjenama i/ili dopunama postojećeg zakona i

- nenormativno rješenje, koje podrazumijeva opciju kojom se predlaže da se definirani problem riješi drugim mjerama.

g) **Standard Cost Model (SCM)** metodologija je poseban alat u okviru Sustava procjene utjecaja propisa za mjerenje administrativnog troška zakona koji poslovni sektor ima zbog donošenja novoga ili izmjena i dopuna postojećeg zakona.

h) **Evaluacija** je vrednovanje zakona u kontekstu unaprijed definiranih ciljeva. Postupak evaluacije može se provoditi u različitim fazama i to: prije početka izrade propisa (ex ante evaluacija) ili tijekom provedbe zakona (ex post evaluacija).

Članak 3. (Ciljevi procjene utjecaja propisa)

(1) Opći cilj procjene utjecaja propisa je izrada kvalitetnih propisa, odnosno prednacrti i nacrti zakona.

(2) Posebni ciljevi procjene utjecaja propisa su:

a) poticanje međuinstitucionalne i međuvladine suradnje i koordiniranja nositelja izrade zakona, radi jednostavnijeg i bržeg usuglašavanja rješenja i ostvarivanja ciljeva;

b) doprinos jačanju transparentnosti kroz uključivanje svih zainteresiranih strana, uključujući javnost, u postupcima izrade, predlaganja, praćenja primjene, izvješćivanja i evaluacije zakona;

c) doprinos ekonomičnom, učinkovitom, djelotvornom i transparentnom planiranju i korištenju proračunskih sredstava;

d) utvrđivanje mogućih prepreka za poslovanje poduzeća i status građana.

Članak 4. (Provedba procjene utjecaja propisa)

Procjena utjecaja propisa se provodi po metodologiji sveobuhvatne procjene utjecaja propisa i skraćene procjene utjecaja propisa.

Članak 5. (Sveobuhvatna procjena utjecaja propisa)

(1) Sveobuhvatna procjena utjecaja propisa primjenjuje se na pripremu zakona koji se predlažu s ciljem unapređenja sustavnih rješenja u pojedinim oblastima, a provodi se na način definiran u Aneksu 1 ove

uredbe-Obrazac za sveobuhvatnu procjenu utjecaja propisa (u daljem tekstu: Obrazac broj 1).

(2) U okviru godišnjeg Plana rada, na prijedlog obrađivača, Vlada Federacije definira listu zakona na koje će se primjenjivati metodologija sveobuhvatne procjene utjecaja propisa.

(3) Prigodom definiranja liste zakona iz stavka (2) ovoga članka vodi se računa o tome da li se radi o:

a) zakonima kojima se mijenja ili planira mijenjati pravni status osoba glede njihovih eventualnih prava ili povlastica, posebno iz oblasti:

1. prava u svezi sa državljanstvom;
2. kaznena politika i postupaka;
3. prava o pristupu sudovima;
4. glasačkih prava i prava na političko organiziranje;
5. zakona kojima se ograničavaju ili proširuju mogućnosti stjecanja prava na pogodnosti.

b) zakonima koji imaju utjecaja na ekonomski status osoba, uključujući i one sa manjim utjecajem na veliki broj osoba, kao i one sa značajnijim utjecajem na ograničen broj osoba, a posebno iz oblasti:

1. gospodarske politike;
2. poreza i doprinosa;
3. pogodnosti ili subvencija;
4. obveznih odnosa;
5. radnih odnosa;
6. mirovinsko invalidske skrbi;
7. prava branitelja i članova njihovih obitelji;
8. prava razvojačenih branitelja;
9. imovinskih prava i korištenja zemljišta na federalnoj razini.

c) zakonima koji utječu na prirodnu sredinu, uključujući kvalitet vode i zraka i kojima se nameću ili smanjuju obveze u svezi sa korištenjem zemljišta i drugih prirodnih resursa.

(4) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, na prijedlog obrađivača ili na vlastitu inicijativu, Vlada Federacije može odlučiti da se provede sveobuhvatna procjena utjecaja propisa i na zakone koji nisu sadržani u godišnjem Planu rada Vlade Federacije.

(5) Na prijedlog obrađivača zakona, Vlada Federacije može odlučiti da imenuje interesornu radnu skupinu za provedbu sveobuhvatne procjene utjecaja propisa za zakone iz st. (2) i (3) ovoga članka.

(6) Obrađivač podnosi Vladi Federacije završno izvješće o provedenoj procjeni utjecaja zakona.

(7) Izvješće iz stavka (6) ovoga članka, sadrži poglavlja definirana u Obrascu broj 1.

(8) Usvojeno Izvješće o provedenoj sveobuhvanoj procjeni zakona iz stavka (6) ovoga članka dostavlja se uz zakon i objavljuje se na web stranici obrađivača i na web stranici Vlade Federacije.

Članak 6. **(Skrraćena procjena utjecaja propisa)**

(1) Skraćena procjena utjecaja propisa provodi se u pripremi svih zakona, osim zakona iz članka 5. st. (2) i (4) ove uredbe.

(2) Skraćena procjena utjecaja propisa provodi se na način definiran u Aneksu 2. ove uredbe-Obrazac za skraćenu procjenu utjecaja propisa (u daljem tekstu: Obrazac broj 1a).

Članak 7. **(Mjere učinka)**

(1) U provedbi sveobuhvatne i skraćene procjene utjecaja zakona vrši se procjena učinka, koja podrazumijeva analizu pozitivnih i negativnih utjecaja zakona u odnosu na:

a) Očekivane učinke na Proračun koji se procjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

1) fiskalna procjena utjecaja propisa na prihode i rashode za proračunsku godinu i dvije naredne godine;

2) fiskalna procjena utjecaja propisa za proračunske i izvanproračunske korisnike na razini Federacije Bosne i Hercegovine, kantona i jedinica lokalne samouprave, kao i izvanproračunske fondove.

b) Očekivane financijske učinke uvođenja propisa kao i izvanregulatornih alternativa koji proizilaze za poslovno okruženje, a procjenjuju se na temelju ocjene sljedećih troškova koje snose pravne osobe, građani i razine vlasti koji su mjerodavni za provedbu propisa:

1) Izravni financijski troškovi (porezi, pristojbe, doprinosi, kazne, naknade);

2) Neizravni financijski troškovi i to: stvarni neizravni troškovi (kupovina/prilagođavanja/održavanje robe i usluga) i administrativni troškovi (troškovi administrativnih aktivnosti koje gospodarsko društvo, pojedinac ili druga organizacija treba vršiti s ciljem osiguranja potrebnih informacija koje zahtijeva zakon (vođenja evidencija, izvješćivanje, slanja dokumentacije, kopiranja, distribuiranja, ispunjavanja obrazaca)).

c) Očekivane učinke na mala i srednja poduzeća (MSP), koji se procjenjuju na temelju ocjene financijskog rasterećenja ili opterećenja MSP u odnosu na izravne ili neizravne troškove iz točke b) stavak (1) ovoga

članka i utjecaja na:

1) nelojalnu konkurenciju;

2) sivu ekonomiju;

3) produktivnost;

4) ulaganja u istraživanje i razvoja.

d) Očekivane učinke na zdravstveni i socijalni status građana, kao i skupina s posebnim interesima i potrebama, koji se procjenjuju u odnosu na sljedeće kriterije:

1) uposlenost i tržište rada;

2) norme i prava vezana za kvalitet radnog mjesta;

3) socijalnu uključenost i skrb posebno ranjivih društvenih skupina ili pojedinaca;

4) postizanje socijalnih ciljeva u svezi sa ravnopravnošću spolova;

5) zaštitu osobnih podataka;

6) javno zdravlje;

7) kriminal i terorizam;

8) pristup socijalnoj skrbi, zdravstvenim i obrazovnim sustavima;

9) kulture i

10) druge socijalne učinke, ako su isti ocijenjeni značajnima od strane obrađivača.

e) Očekivane učinke na okoliš, koji se procjenjuju u odnosu na sljedeće kriterije:

1) klima;

2) korištenje energije;

3) kvalitet zraka;

4) kvalitet voda;

5) kvalitet zemljišta i resursa;

6) bioraznolikost (biljni i životinjski svijet),

7) uporaba zemljišta;

- 8) obnovljivi i neobnovljivi izvori;
- 9) upravljanje otpadom;
- 10) okolišni rizici i zaštita od industrijskih postrojenja;
- 11) zaštita i sigurnost hrane i stočne hrane;
- 12) zaštita od utjecaja genetski modificiranih organizama;
- 13) zaštita od utjecaja kemikalija i
- 14) druge očekivane učinke na okoliš, ukoliko su ocijenjeni značajnima prema procjeni.

f) Procjena rizika korupcije cijeni se u odnosu na sljedeće kriterije:

- 1) jasno definirane i ograničene diskrecijske ovlasti nositelja vlasti;
- 2) jasno utvrđene procedure u postupku odlučivanja;
- 3) transparentnost;
- 4) sukob interesa;
- 5) utvrđivanje adekvatnih sankcija;
- 6) kreiranje povlaštenog položaja pojedinih skupina ili pojedinaca.

g) Očekivane učinke na zaštitu ljudskih prava, koji se procjenjuju u odnosu na sljedeće kriterije:

- 1) ravnopravnost spolova,
- 2) pravo na jednak tretman, osobito u dijelu ostvarivanja materijalnih prava, upošljavanja, rada i drugih Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine zajamčenih prava,
- 3) izravna ili neizravna diskriminacija,
- 4) povrede prava na privatnost,
- 5) ostvarivanje pravne zaštite, pravo na besplatnu pravnu potporu,
- 6) pravo na međunarodnu zaštitu i privremenu zaštitu,
- 7) pravo na pristup informacijama glede ostvarivanja pristupa informacijama,
- 8) druge očekivane učinke prednacrt/nacrta zakona na zaštitu ljudskih prava.

(2) Očekivani učinci na Proračun iz stavka (1) točka a) ovoga članka ocjenjuju se sukladno Pravilniku o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona i drugih propisa i akata planiranja na Proračun ("Službene novine Federacije BiH", br. 34/16 i 15/18).

(3) Financijski učinak iz stavka (1) točka b) ovoga članka, procjenjuje se sukladno Smjernicama za primjenu Standard Cost Model (SCM) i za mjerenje administrativnog opterećenja poslovnih subjekata, koje su sastavni dio ove uredbe i Metodološkom priručniku za mjerenje administrativnog opterećenja gospodarstva koji se objavljuje na web stranici Vlade Federacije.

(4) Procjena očekivanih učinaka iz stavka (1) toč. a) do f) ovoga članka provodi se tako da se za svako područje u kojem se očekuje djelovanje propisa utvrdi očekivana vjerojatnost nastanka učinka prema mjerilima: "vjerojatno mali", "značajni" i "vrlo značajni".

(5) Procjene se dostavljaju uz propis Vladi Federacije odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, na obrascima propisanim ovom uredbom i Pravilnikom iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 8. (Konsultacije)

Obrađivač u postupku procjene utjecaja propisa provodi konsultacije sa zainteresiranom javnošću sukladno odredbama čl. 78.- 86. Pravila i postupaka za izradu zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 71/14) i Uredbom o pravilima za sudjelovanje zainteresirane javnosti u postupku pripreme federalnih pravnih propisa i drugih akata ("Službene novine Federacije BiH", broj 51/12).

Članak 9. (Ex post evaluacija zakona)

(1) Ex post evaluacija provodi se za sve zakone za koje je provedena sveobuhvatna procjena utjecaja, nakon tri do četiri godine primjene zakona.

(2) Ex post evaluacijom se, između ostalog, razmatraju sljedeća pitanja: relevantnost ciljeva i logike intervencije u odnosu na ciljeve, učinkovitost, odnosno razina ostvarenosti ciljeva kroz analizu rezultata, odnosno ocjenu odnosa između utrošenih resursa i ostvarenih rezultata.

(3) Izvješće o provedenoj evaluaciji naročito ukazuje na eventualna odstupanja od ciljeva zakona tijekom njegove provedbe, uz davanje preporuka za unapređenje provedbe zakona ili njegovu izmjenu i dopunu.

(4) Obveza obrađivača da podnese izvješće o ex post evaluaciji iz stavka (1) ovoga članka, utvrđuje se u trogodišnjem programu rada ministarstva i u godišnjem Planu rada Vlade Federacije.

Članak 10. (Ex post evaluacijski postupak)

(1) S ciljem provedbe ex post evaluacijskog postupka potrebno je prethodno utvrditi:

- a) specifičnu svrhu evaluacije;
- b) ciljane skupine;
- c) najvažnije evaluacijske kriterije s obzirom na svrhu evaluacije;
- d) glavna pitanja na koja treba odgovoriti evaluacija;
- e) pokazatelje, ukoliko nisu prethodno utvrđeni;
- f) informacije koje je potrebno prikupiti;
- g) izvore i dostupnost informacija;
- h) metode prikupljanja informacija;
- i) sudionike evaluacijskog postupka.

(2) Završno izvješće o provedenom ex post evaluacijskom postupku sadrži sljedeće:

- a) sažetak izvješća, ne dulji od šest stranica;
- b) kritičko mišljenje, utemeljeno na podacima o evaluacijskim kriterijima koji su bili predmet evaluacije;
- c) jasan opis odnosa između rezultata analize i predstavljenih ciljeva;
- d) odgovore na pitanja od značaja za evaluaciju i
- e) prijedlog zaključaka.

(3) Završno ex post evaluacijsko izvješće dostavlja se Vladi Federacije na razmatranje i odlučivanje.

(4) Usvojena završna ex post evaluacijska izvješća iz stavka (3) ovoga članka, objavljuju se na web stranici resornog ministarstva.

Članak 11. **(Mjerodavnost)**

(1) Ured daje stručna mišljenja o procjeni utjecaja prednacrta i nacрта zakona, prije razmatranja na sjednici Vlade Federacije.

(2) Ured stručna mišljenja daje na temelju dostavljenih obrazaca za procjenu utjecaja propisa uz prednacrte i nacрте zakona (Obrazac broj 1 ili Obrazac broj 1a).

(3) Popunjavanjem i ovjerom Kontrolne izjave o procjeni utjecaja propisa Ured daje potvrdu obrađivaču da

je postupio sukladno odredbama Uredbe.

(4) Popunjenu i ovjerenu Kontrolnu izjavu iz stavka (4) ovoga članka Ured će obrađivaču dostaviti, tek kada obrađivač postupi po eventualnim primjedbama, prijedlozima i sugestijama navedenim u mišljenju Ureda.

Članak 12. (Obveze obrađivača nakon pribavljenog stručnog mišljenja Ureda)

(1) Obrađivač propisa dužan je Vladi Federacije, radi utvrđivanja nacrtu, odnosno prijedloga zakona, zajedno s mišljenjem Ureda, uz propis dostaviti i Obrazac za procjenu utjecaja propisa (Obrazac broj 1 ili Obrazac broj 1a) i popunjenu Kontrolnu izjavu od strane Ureda.

(2) Nakon što Vlada Federacije utvrdi nacrt, odnosno prijedlog zakona iz stavka 1. ovoga članka, u parlamentarnu proceduru, uz tekst propisa dostavlja i Obrazac za procjenu utjecaja propisa (Obrazac broj 1 ili Obrazac broj 1a) i popunjenu Kontrolnu izjavu od strane Ureda.

Članak 13. (Nadzor nad provedbom procjene utjecaja propisa)

(1) Nadzor nad provedbom procjene utjecaja propisa vrši Ured.

(2) Ured će, na temelju Programa rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, pratiti zakone koji su planirani za donošenje u svakoj tekućoj godini, a za koje je predviđena metodologija provedbe sveobuhvatne procjene utjecaja propisa.

(3) Ured će upozoravati obrađivače na obvezu provedbe procjene utjecaja za sve zakone koji su predviđeni Programom rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine ili za koje je Vlada Federacije odlučila provoditi sveobuhvatnu procjenu utjecaja propisa.

(4) Prigodom nadzora nad provedenim procjenama utjecaja propisa Ured će pratiti međusobnu usklađenost predloženih prednacrtu i nacrtu zakona, sa važećim federalnim zakonima, kao i propisima Bosne i Hercegovine, te međunarodnim ugovorima.

Članak 14. (Dopuna i otklanjanje nedostataka)

(1) Zakon uz koji nije priložen obrazac (Obrazac broj 1 ili Obrazac broj 1a), Ured vraća obrađivaču na dopunu ili otklanjanje nedostataka.

(2) Obrađivač je dužan u roku od 10 dana od dana njegovoga vraćanja od strane Ureda, postupiti po zahtjevu Ureda i dostaviti obrasce iz stavka (1) ovoga članka, pravilno popunjene i razrađene sukladno ovoj uredbi.

Članak 15.
(Dostavljanje izvješća Vladi Federacije)

(1) Ured dostavlja Vladi Federacije na razmatranje godišnje izvješće o provedbi ove uredbe.

(2) Izvješće iz stavka (1) ovoga članka će sadržavati informacije o provedenim procjenama utjecaja propisa za tekuću godinu, koje će radi lakše preglednosti biti u obliku tabelarnog prikaza po svim federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama.

(3) Ured će u izvješću navesti podatke i o eventualnim neprovedenim sveobuhvatnim procjenama utjecaja propisa, a koje su bile obvezne prema Programu rada Vlade Federacije ili za koje je Vlada Federacije odlučila provedbu sveobuhvatne procjene utjecaja propisa.

Članak 16.
(Aneksi)

Sastavni dio ove uredbe čine:

- a) Aneks 1 - Obrazac za sveobuhvatnu procjenu utjecaja propisa (Obrazac broj 1);
- b) Aneks 2 - Obrazac za skraćenu procjenu utjecaja propisa (Obrazac broj 1a);
- c) Aneks 3 - Kontrolna izjava o provedenoj procjeni utjecaja propisa (Obrazac broj 2);
- d) Aneks 4 - Smjernice za primjenu Standard Cost Model (SCM) metodologije za mjerenje financijskog opterećenja poslovnih subjekata.

Članak 17.
(Preuzimanje obrazaca)

Obrasci iz članka 16. ove Uredbe mogu se preuzeti na službenoj internet stranici Vlade Federacije: www.fbihvlada.gov.ba.

Članak 18.
(Prestanak važenja važećeg propisa)

Danom stupanja na snagu ove uredbe, prestaje važiti Uredba o postupku procjene utjecaja propisa ("Službene novine Federacije BiH", br. 55/14 i 19/20).

Članak 19.
(Stupanje na snagu)

Ova uredba stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 1288/2020
17. rujna 2020. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.